

Waarderings- en afschrijvingsbeleid

GGD regio Utrecht

Waarderings- en afschrijvingsbeleid GGD regio Utrecht.....	1
Inhoudsopgave	2
Besluit.....	3
Samenvatting	4
1. Activering van activa	8
1.1 Immateriële vaste activa	8
1.2 Materiële vaste activa.....	9
1.3 Investerings met een economisch en maatschappelijk nut	10
1.4 Minimumeisen activeren	10
1.5 Onderhoudskosten	10
1.6 Financiële vaste activa	12
2. Waardering van activa	13
2.1 Waarderingsgrondslagen.....	14
2.1.1 Materiële vaste activa	14
2.1.2 Immateriële activa.....	14
2.1.3 Financiële vaste activa	14
3. Afschrijven van activa	16
3.1 Regels met betrekking tot afschrijven.....	16
3.1.1 Afschrijvingsmethode.....	16
3.1.2 Afwaardering, buitengebruikstelling en desinvestering (artikel 65 BBV)	16
3.1.3 Extra afschrijving	17
3.1.4 Stelsel- en schattingswijzigingen	17
3.1.5 Componentenbenadering.....	18
3.1.6 Toerekeningsbeginsel.....	19
3.1.7 Indexeren.....	19
3.1.8 Instellen bestemmingsreserve.....	19
3.1.9 Startmoment van afschrijven	19
3.1.10 Berekening afschrijving	19
3.1.11 Afschrijven van gronden	20
3.1.12 Afschrijvingstermijnen.....	20
4. Rente.....	22
5. Investeringsbevoegdheid	23
5.1 Looptijd investeringsbudgetten	23
Bijlage.....	24
Begripsbepaling	24

Besluit

Het Algemeen Bestuur van GGD regio Utrecht

gelet op

- artikel 14 van de Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) GGD regio Utrecht 2023;
- het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- artikel 46 van de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht;

gezien het advies van de commissie Financiën en Bedrijfsvoering;

besluit

vast te stellen:

Waarderings- en afschrijvingsbeleid GGD regio Utrecht 2023

Onder gelijke intrekking van de nota Waardering en afschrijvingsbeleid Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht 2017.

Deze nota wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van GGD regio Utrecht vastgesteld.

Samenvatting

Activeren en waarderen:

- Er dient sprake te zijn van meerjarig nut;
- Activa (investeringen) met een aanschafwaarde/verkoopsprijs van minder dan €10.000 worden niet geactiveerd;
- Activa (investeringen) met een levensduur van twee jaar of minder worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
- Onderhoudskosten worden niet geactiveerd;
- Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief worden op de waardering in mindering gebracht;
- Uren eigen personeel worden nooit geactiveerd;
- Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op de investering.

Afschrijven van activa:

- GGD regio Utrecht werkt met de lineaire afschrijvingsmethode;
- De restwaarde wordt bij de bepaling van de afschrijvingsbedragen op nihil gesteld;
- Er wordt afgeschreven gedurende de economische gebruiksduur;
- Duurzame waardevermindering wordt op het moment van constatering onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar ten laste van het resultaat gebracht;
- Boekwinst bij afstoten activa wordt ten gunste van de exploitatie gebracht als een incidentele baat.

Berekening afschrijving:

- De afschrijving start op **1 januari van het jaar na ingebruikname van het actief**;
- De afschrijving wordt jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht.

Investeringsbevoegdheid:

- Autorisatie van investeringen vindt plaats door vaststelling van de begroting;
- Het meerjarig investeringsplan maakt onderdeel uit van de betreffende begroting;
- Buiten het investeringsplan bestaat in principe geen bevoegdheid voor de ambtelijke organisatie tot het doen van investeringen, tenzij het Dagelijks bestuur en het Algemeen Bestuur hierover is geïnformeerd (includeert ook indien nog niet bekend is in welke mate activering mogelijk is). Dit uitgangspunt gaat in bij de vaststelling van het eerste investeringsplan;
- Indien het investeringsbudget ontoereikend blijkt, dan kan het Dagelijks Bestuur besluiten tot maximaal 10% overschrijding tot een maximum van €50.000 (zonder het opstellen van een begrotingswijziging). Deze overschrijding wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. Uiteraard kan dit alleen vooraf en bij voldoende alternatieve dekkingsmiddelen binnen de bestaande begroting. Bij overschrijdingen van meer dan

10% (ten opzichte van het vastgestelde krediet) wordt ter besluitvorming bij het Algemeen Bestuur voorgelegd om het krediet bij te stellen.

Vaststelling van de nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid GGD regio Utrecht 2023 effectueert de volgende wijzigingen:

- In de notitie Materiële vaste Activa van de Commissie BBV wordt uitleg gegeven over begrippen en de wijze van toepassing van het BBV. De notitie is in januari 2020 herzien;
- Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) geeft met name in artikel 35, lid 1 aan dat in de balans de materiële vaste activa opgenomen en vermeld moeten worden. Tevens wordt vermeld welke investeringen hieronder vallen;
- Hersteltermijn achterstallig onderhoud; in geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd;
- Als er een afschrijvingsduur bij de derde partij (artikel 34 BBV) ontbreekt, is het niet toegestaan voor GGD regio Utrecht om een afschrijvingsduur te hanteren die maximaal gelijk is aan de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief op basis van Artikel 64, lid 6 BBV.

Inleiding

In deze nota worden nadere regels gegeven voor het investeren, waarderen en afschrijven van activa van de GGD regio Utrecht. De wettelijke basis hiervoor wordt in deze nota beschreven.

In de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht zijn in hoofdstuk 4 bepalingen opgenomen ten aanzien van financiën. Artikel 46 schrijft voor dat de Financiële verordening regels voor waardering en afschrijving van activa moet bevatten.

Het investeringen- en afschrijvingsbeleid wordt uiteen gezet in de financiële verordening op grond van artikel 212 Gemeentewet. In artikel 212 van de Gemeentewet is opgenomen dat het Algemeen Bestuur bij verordening de uitgangspunten voor het financieel beleid vaststelt. In de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet heeft GGD regio Utrecht bepaald, dat er voor het waarderings- en afschrijvingsbeleid van activa, een afzonderlijke nota wordt opgesteld en vastgesteld.

In artikel 14 Waardering en afschrijving vaste activa van de Financiële verordening is het volgende opgenomen:

1. Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur ten minste eens in de 4 jaar een nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid aan. Deze nota wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld en behandelt in ieder geval regels voor waardering en afschrijving van activa, de zogenaamde waarderingsgrondslagen, zoals:
  - a. de wijze waarop voorstellen voor investeringen worden aangeboden en geautoriseerd door het Algemeen Bestuur, in aanvulling op wat in deze verordening is vastgelegd;
  - b. de afschrijvingsmethode en afschrijvingstermijn per categorie;
  - c. het moment van starten met afschrijven;
  - d. de gebruiksduur per categorie kapitaalgoederen ofwel de afschrijvingstermijn;
  - e. de componentenbenadering;
  - f. restwaarde.
2. Het Dagelijks bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks een meerjareninvesteringsplan aan als bijlage bij de begroting, waarbij inzicht wordt verschaft in de geplande investeringen en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten voor de komende meerjarenperiode.

De nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid GGD regio Utrecht bakent de formele kaders af, waarbinnen het Dagelijks Bestuur alsmede de ambtelijke organisatie dienen om te gaan met investeringen en afschrijvingen. De effecten van deze nota worden onder andere zichtbaar in de jaarrekening, de kadernota/brief en de begroting.

Het beleid op het terrein van de vaste activa wordt overigens sterk ingekaderd door de voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Toch kan GGD regio Utrecht op een aantal onderdelen beperkt eigen keuzes maken. Dit zijn keuzes op het gebied van o.a. investeringsbevoegdheden, waarderingsgrondslagen, afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen.

De nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid heeft invloed op de exploitatie en de vermogenspositie van GGD regio Utrecht. Een transparant activabeleid vormt één van de

kaders voor het bepalen van de financiële positie en het financiële vermogen van GGD regio Utrecht. Deze nota is om die reden niet alleen van bedrijfseconomisch belang, maar ook van bestuurlijk belang.

In de begroting zijn de uitwerkingen van de nota Waardering en afschrijvingsbeleid GGD regio Utrecht terug te zien in de vorm van kapitaallasten (afschrijving) van investeringen.

1. Activering van activa

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de activa zijn opgebouwd. In de balans is deze onderverdeling terug te vinden aan de debetzijde.

Indeling vaste activa

Activapost	Omschrijving
a. Immateriële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten sluiten geldleningen en saldo agio en disagio
	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan activa in eigendom van derden
b. Materiële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Investerings met economisch nut
	<ul style="list-style-type: none"> • Investerings met maatschappelijk nut
c. Financiële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen
	<ul style="list-style-type: none"> • Leningen aan woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen
	<ul style="list-style-type: none"> • Overige verstrekte langlopende leningen
	<ul style="list-style-type: none"> • Overige uitzettingen met een looptijd langer dan één jaar

1.1 Immateriële vaste activa

In artikel 34 van het BBV is opgenomen dat in de balans de immateriële vaste activa afzonderlijk worden opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen van activa in eigendom van derden.

Het (dis)agio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het (lagere) bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. In artikel 63 van het BBV is bepaald dat alle passiva waaronder dus schulden – tegen nominale waarde moeten worden gewaardeerd. Dat houdt in dat een lening voor het totaalbedrag van de aangegane schuld in de balans moet worden opgenomen. Het verschil tussen het schuldbedrag en het uitgekeerde bedrag, het (dis)agio, kan evenals in het bedrijfsleven, naar keuze al dan niet worden geactiveerd. Om het voorzichtigheidsprincipe en het verlies te nemen in het jaar waarin het verlies zich voordoet, worden deze kosten en de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen direct ten laste van de exploitatie gebracht. Agio wordt direct ten gunste van de exploitatie gebracht.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling (voorbereidingskosten) mogen alleen geactiveerd worden als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden van artikel 60 van het BBV:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren, en
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Als niet aan de hiervoor genoemde verplicht gestelde voorwaarden wordt voldaan, mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor plannen niet worden geactiveerd maar moeten deze in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- Deze voorwaarden betekenen dat dergelijke kosten alleen dan mogen worden geactiveerd als de plannen betreffende het actief waarvoor de kosten gemaakt worden al redelijk omljnd zijn, de plannen uitvoerbaar zijn en de kosten in te schatten zijn.
- Ook is het van belang dat het daadwerkelijk om kosten ter voorbereiding van een investering gaat. Dat betekent dat deze voorbereidingskosten in de betreffende investeringsbegroting worden meegenomen. Deze kosten worden uiteindelijk apart geactiveerd (onder de immateriële activa) en afgeschreven op basis van de afschrijvingstermijn van het actief ten behoeve waarvan de voorbereidingskosten zijn gemaakt; met een maximum van 5 jaar.

Artikel 64 lid 4 tot en met 6 BBV bevat de bepalingen over de afschrijving van immateriële vaste activa.

1.2 Materiële vaste activa

Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut (artikel 35 BBV). Beide categorieën worden tevens apart vermeld in de balans. Zoals vermeld in het begrippenkader is het concrete verschil tussen deze investeringen dat investeringen met een economisch nut de mogelijkheid bieden middelen te genereren en/of verhandelbaar zijn; investeringen met een maatschappelijk nut hebben die mogelijkheid niet. Bij investeringen met een economisch nut is er nog onderscheid tussen: investeringen met economisch nut en investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Het aanschaffen of vervaardigen van materiële vaste activa gaat gepaard met het doen van investeringen. Materiële vaste activa zijn feitelijk de objecten die door investeringen door GGD regio Utrecht worden verworven. Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

Materiële vaste activa kunnen een zeer uiteenlopende vorm hebben. Investeringen in apparatuur en machines kunnen, afhankelijk van het gevoerde beleid, onderdeel uitmaken van de materiële vaste activa.

Bij grond is geen sprake van een duurzame waardevermindering. Daarom is de afschrijving op gronden nihil.

Overigens is er bij investeringen niet altijd sprake van een nieuw object. Bij een bestaand actief is sprake van een investering indien de uitgaven leiden tot een significante kwaliteitsverbetering en/of een levensduurverlenging. En/of aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften die invloed hebben op de waarde en de levensduur).

1.3 Investeringen met een economisch en maatschappelijk nut

Volgens het eerste lid van artikel 59 van het BBV worden alle investeringen geactiveerd. Dit geschiedt voor het volledige bedrag van de investering. Dit betekent dat reserves niet in mindering op het actief mogen worden gebracht.

Volgens artikel 62 lid 2 BBV moeten financiële bijdragen van derden wél in mindering gebracht worden op de waardering van het actief, indien zij een directe relatie hebben met het actief.

1.4 Minimumeisen activeren

Vanwege praktisch uitvoerbare redenen heeft het niet de voorkeur om de bovenstaande categorieën activa in alle gevallen te activeren. Daarom gelden binnen GGD regio Utrecht de volgende minimumeisen, waarbij de eerste eis voortvloeit uit het BBV en de andere om praktische redenen worden voorgesteld:

- er dient sprake te zijn van een meerjarig nut;
- activa met een aanschafwaarde/verkoopprijs van minder dan €10.000 worden niet geactiveerd. Deze activa worden in het jaar van aanschaf om efficiëncyredenen ten laste van de exploitatie gebracht. De redenen zijn:
  - de extra administratieve werkzaamheden die activeren met zich meebrengt;
  - geringe bedragen hebben een geringe invloed op het exploitatiesaldo;
- het minimumniveau van €10.000 om te kunnen activeren wordt bepaald per actief of soortgelijke activa die in het betreffende kalenderjaar zijn aangeschaft;
- activa met een levensduur van 2 jaar of minder worden direct ten laste van de exploitatie gebracht, tenzij anders wettelijk voorgeschreven.

Bij het hanteren van de €10.000 activeringsgrens wordt een eventuele bijdrage van een derden betrokken. Komt het investeringsbedrag minus genoemde bijdrage onder de gestelde grens, dan vindt geen activering plaats.

1.5 Onderhoudskosten

Wanneer uitgaven worden gedaan ten behoeve van het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief is sprake van onderhoud.

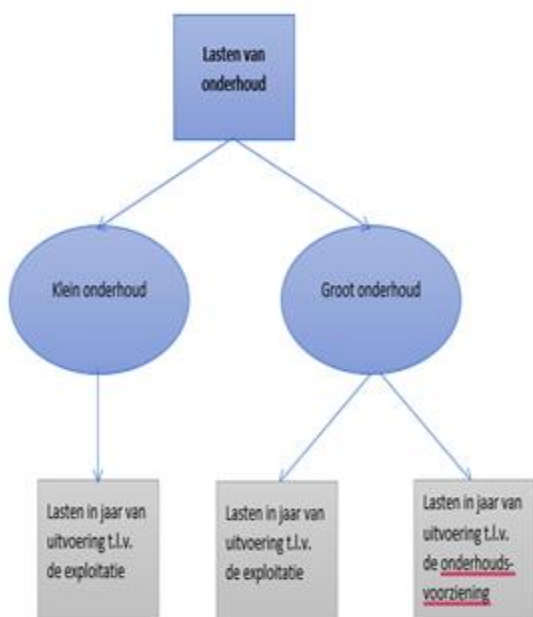
Volgens de notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV brengt of houdt klein en groot onderhoud een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd.

Het periodiek terugkerende onderhoud, zoals van vervoermiddelen en schilderwerk, mag volgens het BBV daarom niet worden geactiveerd. Deze kosten zullen ten laste van de exploitatie dan wel een, ten laste van de exploitatie, te vormen voorziening worden gebracht.

Het is van belang om duidelijkheid te scheppen over wat onder onderhoud wordt verstaan. Hiervoor is de volgende indeling gemaakt:

- Klein onderhoud: bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden. Klein onderhoud is het onderhoud dat vanaf het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd.
- Groot onderhoud: lasten van groot onderhoud ontstaan na een langere periode van gebruik van een object als gevolg van slijtage. Groot onderhoud is in de regel gepland onderhoud van veelal ingrijpende aard als gevolg van slijtage, dat op een substantieel deel van het object wordt uitgevoerd en na een langere periode van gebruik moet worden verricht.

De lasten van onderhoud van kapitaalgoederen

In bovenstaande afbeelding wordt de verantwoording van de lasten van onderhoud van kapitaalgoederen weergegeven, uitgesplitst naar klein onderhoud en groot onderhoud. Lasten van klein onderhoud mogen niet worden geactiveerd, maar dienen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

Lasten van klein onderhoud mogen niet ten laste van een vooraf gevormde voorziening (artikel 44, lid 1c, van het BBV) gebracht worden.

Lasten van groot onderhoud mogen niet worden geactiveerd en kunnen op twee wijzen worden verwerkt in de begroting en jaarrekening:

1. lasten in het jaar van uitvoering direct ten laste van de exploitatie brengen;
2. lasten in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde voorziening brengen (artikel 44, lid 1c, van het BBV).

Lasten van groot onderhoud kunnen in het jaar van ontstaan ten laste van een vooraf gevormde voorziening worden gebracht (artikel 44 lid 1c BBV) en kunnen dan alleen ten laste

van een gevormde voorziening worden gebracht, indien er een recent beheerplan van het kapitaalgoed aanwezig is. Onder recent wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar.

Achterstallig onderhoud waarmee onveilige situaties worden gecreëerd en waarbij sprake is van kapitaalvernietiging, is onaanvaardbaar en dient zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen een redelijke termijn hersteld te worden. Dit herstel van het achterstallig onderhoud wordt aangemerkt als een verplichting waarvan de omvang, door middel van een inventarisatie en een financiële vertaling van het achterstallig onderhoud, redelijkerwijs in te schatten is. Op basis van artikel 44 lid 1a BBV wordt daartoe een voorziening gevormd.

1.6 Financiële vaste activa

Ook de financiële vaste activa moeten zichtbaar gemaakt worden op de balans. Onder financiële vaste activa vallen kapitaalverstrekkingen en geldleningen aan derden.

2. Waardering van activa

Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen in materiële vaste activa, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten en worden in het overzicht van baten en lasten, deel uitmakende van de financiële begroting, verantwoord. Bij de vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur worden niet alleen de baten en lasten vastgesteld, maar stelt het Algemeen Bestuur ook de investeringen vast.

In het BBV is voorgeschreven dat activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV). De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Voorbeelden van bijkomende kosten zijn: notariskosten en overdrachtsbelasting. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen, de kosten van materialen en van arbeid en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. Voorbeelden van overige kosten zijn: bouwplaatskosten, leges en verzekeringskosten tijdens de bouw.

De inzet van uren van eigen personeel in verband met de aankoop of vervaardiging van een investeringsgoed of het toekennen van bijdragen aan derden worden niet geactiveerd maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

Evenwel kunnen de door derden in rekening gebrachte personele kosten die een directe relatie hebben met de vervaardiging van het actief (bijvoorbeeld ontwikkeling van software) wel worden geactiveerd.

Uitgangspunt is dat materiële vaste activa worden geactiveerd voor het bedrag van de investering (artikel 62 lid 1 BBV). Eventuele compensabele / verrekenbare BTW wordt hierop in mindering gebracht.

Bijdragen van derden (bijvoorbeeld subsidie van het Rijk of Provincie) worden in mindering gebracht op het te activeren bedrag. Het BBV stelt dat er wel sprake moet zijn van een directe relatie met de investering (artikel 62 lid 2 BBV).

Eventuele voorzieningen mogen alleen bij investeringen met maatschappelijk nut, waarvoor een heffing wordt geheven, direct in mindering worden gebracht op het te activeren bedrag (artikel 62 lid 3 BBV). Bij investeringen met economisch nut mag dit niet. Bij investeringen met economisch nut kunnen eventuele daarvoor bestemde reserves wél worden aangewend ter (gedeeltelijke) dekking van de jaarlijkse kapitaallasten.

2.1 Waarderingsgrondslagen

2.1.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Hierna worden de wettelijke regels met betrekking tot de waardering gegeven.

Investerings met maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met:

- de afschrijvingen;
- de onttrekkingen aan voorziening in verband met dit actief;
- eventuele bijdragen van derden in de kosten van dit actief.

Investerings met een economisch nut worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met:

- de afschrijvingen;
- eventuele bijdragen van derden in de kosten van dit actief.

2.1.2 Immateriële activa

De eventuele kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio worden direct ten laste van de exploitatie gebracht, agio wordt direct ten gunste van de exploitatie gebracht. De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.

Wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 61 BBV, kunnen bijdragen aan activa in eigendom van derden geactiveerd worden onder de immateriële vaste activa. Het Algemeen Bestuur kan ten aanzien van het verwerken van deze bijdrage van derden aanvullend beleid vaststellen. Dit beleid draagt bij aan de consistente toepassing van het BBV met betrekking tot activeren of in een keer ten laste van de exploitatie nemen. Eventuele uitzonderingen op dit beleid worden onderbouwd met een deugdelijke motivatie en door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

De afschrijvingsduur van deze bijdragen is op grond van artikel 64 lid 6 BBV maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden wordt gehanteerd, waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. GGD regio Utrecht kan dus wel een kortere afschrijvingsduur, maar geen langere afschrijvingsduur hanteren dan de afschrijvingsduur die gehanteerd wordt bij derden. De gehanteerde afschrijvingstermijn bij derden kan dus afwijken van de gehanteerde afschrijvingstermijnen bij GGD regio Utrecht.

2.1.3 Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen worden, voor zover GGD regio Utrecht bevoegdheid heeft tot het verstrekken ervan, gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

De bijdragen aan activa in eigendom derden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Deze bijdragen worden lineair afgeschreven. Deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

3. Afschrijven van activa

Als een investering is geactiveerd dient op grond van artikel 64 lid 3 BBV daarop te worden afgeschreven. Uitzondering hierop is een geactiveerde investering in grond; op grond mag niet worden afgeschreven.

3.1 Regels met betrekking tot afschrijven

Afschrijven is het op methodische wijze, volgens een stelsel dat is afgestemd op de toekomstige economische gebruiksduur, ten laste van de exploitatie brengen van de kosten van het kapitaalgoed.

3.1.1 Afschrijvingsmethode

GGD regio Utrecht werkt in beginsel met de lineaire afschrijvingsmethode. De lineaire afschrijvingsmethode houdt in afschrijven op basis van een vast percentage van de gedane investering. Daarbij is het bedrag van de investering gelijk aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingslasten zijn daarmee dus jaarlijks gelijk.

Krachtens de BBV-voorschriften kan per object kan de meest passende methodiek worden gekozen. Daarbij hanteert GGD regio Utrecht de beleidslijn dat de afschrijvingsmethodiek van een actief aansluit op het aflossingsregime van de bijbehorende (langlopende) geldlening. Meest voorkomende aflossingsregimes zijn aflossingen met een gelijkblijvend jaarlijks bedrag (lineair) en op basis van een annuïteit.

De restwaarde van de meeste investeringen is van tevoren veelal moeilijk in te schatten. Uit oogpunt van voorzichtigheid is het raadzaam om deze restwaarde niet te hoog in te schatten. Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt daarom aan het eind van de afschrijvingstermijn ervan uitgegaan dat de restwaarde van het actief nihil zal zijn.

3.1.2 Afwaardering, buitengebruikstelling en desinvestering (artikel 65 BBV)

Een naar verwachting duurzame waardevermindering van vaste activa wordt op het moment van constatering onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar ten laste van het resultaat gebracht.

Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

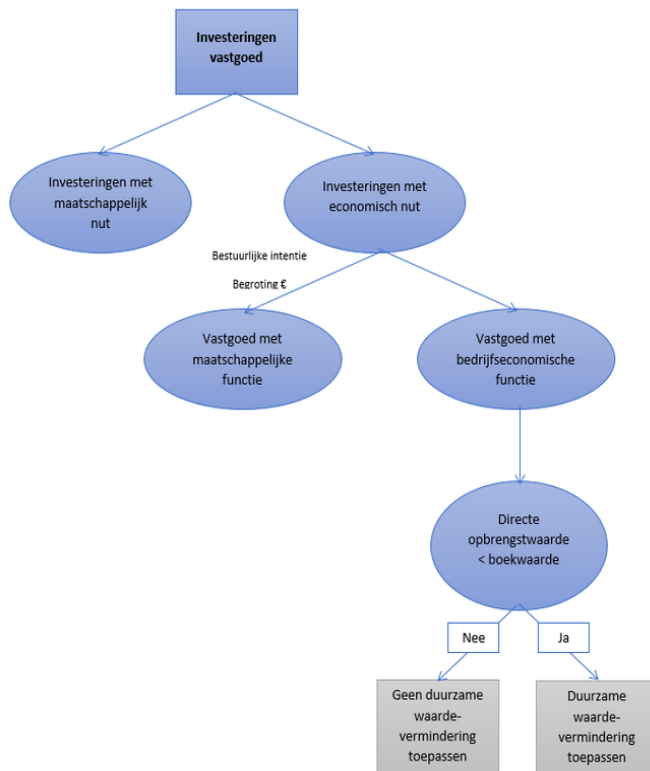
Indien een object met een bepaalde restwaarde wordt afgestoten, dient afboeking van de restwaarde plaats te vinden. Indien bij het afstoten een boekwinst wordt gerealiseerd, dient deze boekwinst na overdracht te worden verwerkt als incidentele bate in de jaarrekening. De opbrengst (bijv. inruilprijs) mag niet met de aanschafwaarde van het eventuele vervangingsactief worden verrekend.

In de notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV wordt onderscheid gemaakt tussen vastgoed met een maatschappelijke- en een bedrijfseconomische functie. Al het aanwezige vastgoed binnen GGD regio Utrecht is vastgoed met een maatschappelijke functie. Voor vastgoed met een economische functie is, ingeval van een duurzame waardevermindering,

afwaardering verplicht en wordt de toets met behulp van de directe opbrengstwaarde voorgeschreven.

Schema waardevermindering vastgoed

3.1.3 Extra afschrijving

Indien in een specifiek geval aanleiding bestaat tot extra afschrijvingen, dan dient dit ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur te worden voorgelegd. Van extra afschrijvingen is sprake indien er meer wordt afgeschreven dan volgens de gehanteerde afschrijvingsmethodiek normaal zou zijn. Een voorstel hiertoe dient, na advies van de Commissie Financiën & Bedrijfsvoering, gemotiveerd ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur te worden voorgelegd.

Extra afschrijven van investeringen met economisch en maatschappelijk nut is uitsluitend toegestaan als er sprake is van duurzame waardevermindering of als een actief eerder (geheel of gedeeltelijk) buiten gebruik wordt gesteld.

3.1.4 Stelsel- en schattingswijzigingen

Artikel 64 lid 2 BBV geeft aan dat de afschrijving slechts om gegronde redenen af mag wijken van de grondslagen die in het voorgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in

wat dit betekent voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.

Het BBV onderscheidt twee soorten wijzigingen: de stelselwijziging en de schattingswijziging.

Een stelselwijziging betreft een wijziging van de gekozen waardering- en/of activeringsgrondslagen. Het wijzigen van het aanvangsmoment van afschrijven is een voorbeeld van een stelselwijziging.

Afschrijving op de vaste activa vindt jaarlijks plaats op basis van een vooraf bepaalde afschrijvingsmethode en gebruiksduur zoals opgenomen in paragraaf 3.1.12. Als bij nader inzien blijkt dat de verwachte gebruiksduur afwijkt van de feitelijke gebruiksduur, kan de afschrijvingsmethode of afschrijvingstermijn worden aangepast. Het wijzigen van de afschrijvingsmethode (lineair of annuïtair) of het wijzigen van de toekomstig verwachte gebruiksduur (korter of langer), en daarmee de afschrijvingstermijn, is een schattingswijziging.

Voor een stelselwijziging en/of een schattingswijziging geldt geen terugwerkende kracht. De balanspositie onder het BBV is te typeren als een balans van (rest)boekwaarden die nog met de burgers verrekend kunnen worden. Om deze reden kan voor een stelselwijziging en/of een schattingswijziging geen terugwerkende kracht gelden, dus geen herrekening over de eerdere jaren waarover afschrijving heeft plaatsgevonden. Zowel een schattingswijziging als een stelselwijziging wordt prospectief verwerkt. In beide gevallen wordt de bestaande (rest)boekwaarde op het moment van aanpassing niet herrekend, maar over de langere, dan wel kortere, dan wel gelijkblijvende verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven conform de doorgevoerde wijziging. Er vindt dus geen herrekening of herwaardering over de al afgeschreven waarden plaats.

Zowel stelselwijzigingen in zijn algemeenheid als schattingswijzigingen met betrekking tot materiële vaste activa moeten door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld en moeten (op grond van het stelselmatigheidsbeginsel) worden onderbouwd.

Het besluit tot een stelsel- of schattingswijziging moet voor het einde van het betreffende begrotingsjaar door het Algemeen Bestuur worden genomen, omdat de financiële gevolgen van de wijziging in de begroting moeten worden verwerkt.

Wettelijk verplichte stelselwijzigingen dienen in de begroting verwerkt te worden. Er is dan geen sprake van een keuze, maar een dwingende reden. Een dergelijke stelselwijziging leidt in de regel ook tot aanpassing van deze nota.

3.1.5 Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk wordt

afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen. Het is toegestaan om een actief verder op te splitsen in componenten met verschillende afschrijvingsperioden, mits de losse componenten expliciet in de facturering worden gemeld en tevens boven de drempelwaarde van activeren komen. De jaarlijkse lasten bestaan dan uit afschrijvingskosten van de te onderscheiden componenten, met verschillende afschrijvingsperioden. Indien er sprake is van een investering, die niet past binnen de opgenomen tabellen met de afschrijvingstermijnen, wordt de levensduur (na advies Concerncontroller) door de Directeur Publieke Gezondheid vastgesteld.

3.1.6 Toerekeningsbeginsel

Op basis van het toerekeningsbeginsel worden afschrijvingen ten laste van de exploitatie gebracht. Het toerekeningsbeginsel houdt in dat gezocht wordt naar het juiste moment om kosten te verantwoorden in de exploitatie.

In het verlengde van het baten- en lastenstelsel betekent dit dat kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Voor activa betekent dit dat niet de gehele investeringslast in één jaar tot uitdrukking worden gebracht maar dat gedurende de hele periode dat de activa haar nut afgeven, de lasten tot uitdrukking komen in de exploitatie. Door activa af te schrijven over de jaren waaraan zij haar nut afstaat, wordt aan dit beginsel tegemoet gekomen.

3.1.7 Indexeren

Jaarlijks worden bij de begrotingsrichtlijnen indexatiepercentages afgegeven waarmee het budget mag groeien. Deze percentages zijn ook van toepassing op de geplande (meerjarige) vervangingsinvesteringen zoals opgenomen in de begroting. Ook kan er een jaarlijkse nacalculatie plaatsvinden indien het Algemeen Bestuur hiertoe besluit.

3.1.8 Instellen bestemmingsreserve

Conform de aanbeveling van de Commissie BBV wordt alleen een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaallasten toegelaten indien het bijbehorende actief een investering betreft met economisch nut. Jaarlijks kunnen de kapitaallasten door het periodiek laten vrijvallen van een deel van de bestemmingsreserve (gedeeltelijk) worden gedekt.

3.1.9 Startmoment van afschrijven

De afschrijving start op **1 januari van het jaar na ingebruikname van een actief**. Dit betekent dat er niet wordt afgeschreven in het jaar van afronding c.q. ingebruikname van een investering.

3.1.10 Berekening afschrijving

De afschrijving wordt berekend door het investeringsbedrag (in het jaar nadat het actief gereed is gemeld) te delen door het aantal jaren conform de hierna weergegeven tabel. De

afschrijving start zoals hiervoor aangegeven en wordt jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht.

3.1.11 Afschrijven van gronden

Ten aanzien van grond met economisch nut gelden de volgende regels. De gronden dienen als aparte component van de betreffende investering te worden geactiveerd. Uitgangspunt hierbij is dat dergelijke grond niet aan slijtage onderhevig is en geen waardevermindering ondergaat. Er bestaat dus ook geen noodzaak tot afschrijving. Op gronden die zijn verbonden aan investeringen met een economisch nut wordt niet afgeschreven.

3.1.12 Afschrijvingstermijnen

Om te komen tot een uniform afschrijvingsbeleid zijn in onderstaande tabellen overzichten opgenomen waarin per activasoort de economische levensduur wordt weergegeven waarover wordt afgeschreven. De afschrijvingstabellen zijn van toepassing op investeringen vanaf 1 januari 2023.

De onderstaande opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het in incidentele gevallen, bijvoorbeeld indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, mogelijk af te wijken van de genoemde afschrijvingstermijnen. Ook bij de jaarlijkse begroting en bij begrotingswijzigingen kunnen wijzigingen c.q. aanvullingen op deze tabel worden aangebracht.

Afschrijvingstermijnen immateriële vaste activa

Soort actief	Sub-indeling soort actief	Afschrijvings-termijn	Toelichting
Onderzoek en ontwikkeling	Onderzoek en ontwikkeling van een actief	Niet benoemd maar niet langer dan de levensduur van het actief	Kosten ter voorbereiding van een investering worden in maximaal vijf jaar afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa

Soort actief	Sub-indeling soort actief	Afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	Gronden en terreinen	Geen
Bedrijfsgebouwen	Nieuwbouw	40 jaar
	Renovatie en verbouwing (inclusief reconstructie en verbetering)	25 jaar
	Investeringen in panden van derden	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 10 tot 25 jaar

Soort actief	Sub-indeling soort actief	Afschrijvingstermijn
Inventaris en installaties	Kantoormeubilair Stoelen 5 jaar Bureaus 10 jaar	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Inventaris (gebouwen)	10 jaar
	Technische installaties	Afhankelijke van de verwachte gebruiksduur 10 tot 15 jaar
Automatisering	Hardware (al het tastbare in en rond een computer(systeem), mobiele telefoons)	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 10 jaar
	Software (besturingssysteem en de programma's die op de computer draaien)	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 3 tot 5 jaar
	Licenties voor software voor onbepaalde duur	5 jaar
	Licenties voor software voor bepaalde duur > 1 jaar en minimaal € 10.000	Afschrijvingstermijn conform overeenkomst
Vervoersmiddelen	Personenauto, lichte motorvoertuigen, aanhangwagens	5 jaar
Apparatuur	Medische Apparatuur (waaronder apparatuur gehoorscreening pasgeborenen, audiometers, bloeddrukmeters, weegschalen)	Afhankelijk van de verwachte gebruiksduur 5 tot 15 jaar

4. Rente

In de notitie Rente 2017 van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en rentebaten in de begroting en jaarstukken en wordt inzicht gegeven in hoe de rentetoerekening in de praktijk kan worden vormgegeven.

In notitie is opgenomen dat: De omslagrente wordt berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De beoogde doelstelling van deze passage is om eenduidigheid en vergelijkbaarheid in de toerekening van omslagrente te bewerkstelligen en tevens eenvoud bevorderen. Om hier geen misverstand over te laten bestaan, is deze passage aangescherpt tot een stellige uitspraak. Hier is nog aan toegevoegd dat het niet is toegestaan om te differentiëren in de toe te rekenen rente aan investeringen op de taakvelden. De berekende omslagrente moet op alle activa per 1 januari worden toegepast. Dit geldt alleen voor de systematiek van omslagrente. Ingeval van projectfinanciering (met externe financieringsmiddelen) van investeringen worden de hiermee gemoeide rentelasten één op één aan het investeringsgoed toegerekend. De rente over de nieuwe investeringen gedurende het jaar maakt onderdeel uit van de werkelijke rentelasten in dat boekjaar die aan de activa per 1 januari worden toegerekend.

In de eerdere versie van de notitie was niet expliciet opgenomen dat bespaarde rente ook mag worden berekend over de voorzieningen. Omdat in het BBV is vastgelegd dat dit wel is toegestaan, is ter verduidelijking hierover een passage opgenomen in de notitie.

Ter verduidelijking is toegevoegd dat de rente die aan de taakvelden wordt doorbelast, wordt toegerekend op basis van een bij de begroting (voor)gecalculeerd omslagrentepercentage. Ten behoeve van de getrouwe weergave van de rentelasten op de taakvelden wordt echter wel een correctie op basis van nacalculatie verplicht gesteld indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan de taakvelden hadden moeten doorbelast meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend. Dit is ook nader verduidelijkt in de cijfervoorbeelden.

5. Investeringsbevoegdheid

Autorisatie van meerjarige (vervangings)investeringen vindt plaats door vaststelling van de begroting; het meerjarig investeringsplan maakt onderdeel uit van de betreffende begroting. Buiten dit investeringsplan krijgt – behoudens calamiteiten – de ambtelijke organisatie geen bevoegdheid tot het doen van investeringen.

Indien met de investering extra of nieuwe exploitatielasten gemoeid zijn moeten deze worden opgenomen in de meerjarenbegroting vanaf het jaar na realisatie van het actief.

Indien het investeringsbudget ontoereikend blijkt, dan kan tot maximaal 10% overschrijding met een maximum van € 50.000 (vooraf) besluitvorming plaats vinden in het Dagelijks Bestuur. Er ligt dan wel daarna een actieve informatieplicht naar het Algemeen Bestuur ter voorkoming van een begrotingsonrechtmatigheid. Deze overschrijding wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. Uiteraard kan dit alleen bij voldoende alternatieve dekkingsmiddelen binnen de bestaande begroting. Wijzigingen in omvang groter dan 10% dienen altijd vooraf aan het Algemeen Bestuur te worden voorgelegd.

5.1 Looptijd investeringsbudgetten

Bij het vaststellen van de jaarstukken van een boekjaar worden de niet aangewende investeringskredieten in het boekjaar, waarop de jaarstukken betrekking hebben, overgeheveld naar een volgend boekjaar, tenzij in de jaarstukken is aangegeven dat het krediet wordt afgesloten.

Bijlage

Begripsbepaling

Hierna worden een aantal begrippen nader gedefinieerd:

- **Activeren**

Het opnemen van investeringen op de balans. Het activeren van uitgaven houdt in dat in de toekomst jaarlijks kosten ten laste van de exploitatie worden geboekt. Dit zijn de rente- en afschrijvingskosten (ook wel kapitaallasten genoemd).

- **Afschrijven**

Jaarlijks vermindert de waarde van een investering. Deze vermindering wordt afschrijving genoemd. Deze waardedaling wordt veroorzaakt door technische slijtage (technische levensduur) en/of economische veroudering (economische levensduur). Het af te schrijven bedrag hangt af van de gebruiksduur van de investering. Deze gebruiksduur bepaalt dan ook de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de afschrijvingslasten.

- **Afschrijvingsmethode**

Binnen de overheid worden hoofdzakelijk 2 verschillende afschrijvingsmethoden gebruikt, te weten lineair en annuïtair. De GGD regio Utrecht hanteert de lineaire afschrijvingsmethode:

- De lineaire afschrijvingsmethode houdt in afschrijven volgens een vast percentage van de aanschafprijs. Het jaarlijkse afschrijvingsbedrag is gelijk, terwijl de rentelasten jaarlijks afnemen. Dit laatste betekent dat de kapitaallasten (afschrijving + rente) jaarlijks een dalend verloop laten zien;
- De annuïtaire afschrijvingsmethode is erop gericht dat de kapitaallasten (afschrijving + rente) jaarlijks gelijk zijn. Daarbij neemt, in meerjarig perspectief, de afschrijvingscomponent toe en de rentecomponent af. Deze methode wordt vooral toegepast bij kostprijs- en tariefberekeningen om een gelijkmatig verloop daarvan te bevorderen.

- **Afschrijvingstermijn**

De periode waarover een investering wordt afgewaardeerd.

- **(Dis)agio**

(Dis)agio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangeaan en het bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd.

- **Financiële vaste activa**

Financiële vaste activa is een groep van activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen (bijvoorbeeld deelnemingen en aandelen).

- **Immateriële vaste activa**

Immateriële vaste activa zijn uitgaven waar geen bezittingen tegenover staan. Dat zijn die activa die niet stoffelijk van aard zijn en die niet onder de financiële vaste activa worden begrepen.

- **Investering**

Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed, vanaf het moment dat de gemeente het economisch risico loopt en dat een meerjarig nut heeft. Een andere benaming hiervoor die vaak gebruikt wordt, is kapitaaluitgave of actief. Investeringen zijn uitgaven waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

- Investeringen met economisch nut: Investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en / of die verhandelbaar zijn. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te verwerven. Voorbeelden van investeringen met economisch nut zijn rioleringen (verwerving middelen d.m.v. rioolheffing) en gebouwen (verwerving middelen d.m.v. verhuur en/of verkoop).
- Investeringen met maatschappelijk nut: Dit betreft investeringen die geen mogelijkheid hebben middelen te genereren maar wel duidelijk een publieke taak vervullen. Voorbeelden van investeringen met maatschappelijk nut zijn investeringen in wegen en groenvoorzieningen.

- **Kapitaallasten**

Het totaal van de afschrijvingskosten.

- **Materiële vaste activa**

Materiële vaste activa zijn investeringsuitgaven waar tegenover bezittingen staan, waarvan de gebruiksduur gedurende meerdere jaren kan worden toegepast.

- **Nominale waarde**

Waarde zoals die staat aangegeven op een waardepapier.

- **Restwaarde**

De restwaarde vertegenwoordigt de schatting van de opbrengstwaarde tegen het huidige prijspeil, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.

GGD regio Utrecht

Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
juli 2023

